

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 1 A
2513 AA S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
2019-0000181678

Datum 18 december 2019

Betreft Aanbieding eindproducten eerste fase Verkenning omvang en samenstelling
bevolking in Nederland in 2050

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen (APB) van 19 en 21 september 2018 heeft Uw Kamer de motie Dijkhoff c.s. (35 000, nr. 8, dd. 21 september 2018) aangenomen. De motie verzoekt het kabinet scenario's te ontwikkelen waarin de gevolgen van demografische veranderingen in Nederland op verschillende beleidsterreinen in kaart worden gebracht en deze te voorzien van beleidsopties.

Zoals ik mijn brief van 20 november 2018¹ uiteen heb gezet, bestaat de verkenning uit twee fasen. De eerste fase van de verkenning betreft een inventarisatie van beschikbare inzichten ten aanzien van de gevolgen van de veranderende bevolkingsomvang en –samenstelling. Deze fase is afgerond met de oplevering van het *'Achtergronddocument, Inventarisatie van toekomstverkenningen'* dat ik u hierbij aanbied. De inventarisatie is uitgevoerd door het Nederlands Interdisciplinair Instituut (Nidi) in samenwerking met het Centraal Planbureau (CPB), het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL), het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP). Het omvat scenario studies en prognoses die door - of in opdracht van overheden, planbureaus, adviesorganen en andere instellingen zijn uitgevoerd.

Additioneel bied ik u hierbij de *'Voortgangsrapportage, Zekerheden en onzekerheden over de gevolgen van veranderingen in de bevolking'* aan. Deze is opgesteld omdat de inventarisatie inzicht heeft opgeleverd in achterliggende factoren die van invloed zijn op de bevolkingsontwikkeling (zowel voor wat betreft de omvang als de samenstelling) en in wat er bekend is over de effecten van veranderingen in deze bevolkingsomvang en –samenstelling op (facetten of dimensies van) de samenleving. De voortgangsrapportage is het resultaat van het verzoek van de betrokken instituten om de eerste fase uit te breiden met de identificatie van en keuze voor scenario's – of juister gesteld: *varianten* – die in de tweede fase van de verkenning worden doorgerekend.

De voortgangsrapportage bevat een schematisch overzicht van de zeven verschillende varianten die worden doorgerekend en van de beleidsterreinen die in de verkenning zullen worden betrokken. Deze is op pagina 24 opgenomen. In dit

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 35 000, nr. 82.

schematisch overzicht is een aantal vraagtekens opgenomen. Voor een goed begrip van de opgenomen vraagtekens hecht ik eraan toe te lichten dat uit de eerste doorrekening moet blijken of veranderingen in bevolkingsomvang en – samenstelling van invloed zijn op de desbetreffende beleidsvelden. Alleen indien dat het geval is zullen zij deel uitmaken van de verkenning, zodat de gevolgen van deze veranderingen in kaart gebracht kunnen worden.

Datum
18 december 2019
Onze referentie
2019-0000181678

De tweede en laatste fase van de verkenning is inmiddels van start gegaan. Deze mondt uit in een eindrapport dat naar verwachting rond de zomer van 2020 gereed zal zijn en zal worden aangeboden aan uw Kamer.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

W. Koolmees